

GŁOS RADOMSKI

Dziennik społeczny, polityczny i literacki poświęcony głównie sprawom Ziemi Radomskiej.

Prenumerata w Radomiu wynosi:

Miesięcznie 3 k. 30 h.
Z odnośnieniem do domu . 4 k. 30 h.

Na prowincji z przesyłką pocztową:

Miesięcznie 4 k. 30 h.

Adres Redakcji i Administracji: ulica Lubelska № 46, dom Hempla.

Redakcja otwarta od 12 do 1 i od 6 do 7 po poł. Administracja od 9 do 12 i od 2 do 6 po poł.

Rękopisów niezastreżonych Redakcja nie zwraca.

Numer pojedynczy 20 halerzy.

Głos Radomski nabywać i prenumerować można we wszystkich Księgarniach, w Sklepie spożywczym p. Władysławy Adamskiej, Lubelska № 72; w Składach Win i Towarów Kolonjalnych: M. Paschalskiego, ulica Warszawska; Grajnera, ulica Skaryszewska № 16; J. Nitkowskiego, róg ul. Długiej i Szerokiej

Cena ogłoszeń:

Na 1 str. wiersz garmontowy 2 k. — h.
„ III „ „ „ petitowy . 1 „ 20 „
„ IV „ „ „ „ . . . — 60 „
Drobne za wyraz — 20 „

KINO Y. CZARY.

Premjera 1918 r. Od jutra

CUDZOZIEMKA

wspaniały dramat w 5 aktach na tle nadzwyczajnych przygód Dr. Swedsona w Tybecie.

Telegramy „Głosu Rad.”

(Teleg. C. i K. Biura Koresp.)

Zachodnia.

BERLIN, 22-go maja. Urzędownie z wielkiej kwatery głównej.

W obszarze Kemmel trwa ożywiona działalność ogniowa. Na północ od wsi Kemmel i na południe od Loere rozchwiały się silne ataki, które nieprzyjaciel przeprowadzał wieczorem. Po obu stronach Lys i nad kanałem la Bassée teren znajdujący się za naszymi pozycjami znajdował się znowu pod silnym ogniem. Również między Arras a Albert artylerja nieprzyjacielska była wieczorem nadzwyczaj czynną. Między Somme a Oise działalność bojowa ożywiła się tylko przejściowo. Jedna z naszych eskadr lotniczych obrzuciła bombami w nocy 21 maja obszerne składy amunicji pod Blargies i zniszczyła je.

Pierwszy generał-kwaternistrz
Ludendorf.

WYDARZENIA NA MORZU.

(Tel. c. i k. Biur. Koresp.)

BERLIN, 22 maja. W kwietniu zatopiono statków nieprzyjacielskich ogólnej pojemności 652,000 ton brutto.

Echa zająć czeskich.

(Tel. c. i k. Biur. Koresp.)

WIEDEŃ, 23 maja. Posłowie czescy Stanek i Tomasch zjawili się wczoraj u prezesa ministrów Seidlera i w imieniu Związku czeskiego żalili się na zarządzenia policyjne podczas ostatnich uroczystości pragskich, szczególnie zaś z powodu zamknięcia „Narodnich Listów“, przyczem zwrócili uwagę na niektóre fakty wymagające wyjaśnienia. Prezes ministrów przyrzekł zasięgnąć informacji co do ostatniego punktu. Zarazem zaznaczył, że cofnięcie zarządzeń policyjnych jest wykluczonem.

Powrót z podróży.

(Tel. c. i k. Biur. Koresp.)

KONSTANTYNOPOL, 23 maja. Para cesarska po nadzwyczaj serdecznym pożegnaniu się z sułtanem opuściła Konstantynopol.

Sprawy polskie.

Przeciw skautom poznańskim.

Z Poznania donoszą, że władze niemieckie zarsądziły tam rozwiązanie wszystkich polskich organizacji skautowych.

Wyjazd nuncjusza papieskiego do Warszawy.

„W. Alg. Ztg.“ donosi z Medjolanu: „Corriere della Sera“ donosi:

Prezydent biblioteki watykańskiej, monsignore Archille Ratti, wyjechał w specjalnej misji papieskiej do Warszawy. Podróż ta ma charakter polityczny.

Polsko-pruska wspólność... kolejowa.

„Vossische Ztg.“ donosi, że w sejmie wirmemberskim podczas rozprawy nad etatem kolejowym pos. Hausmann oświadczył: Przejęcie wszystkich kolei niemieckich przez Rzeszę uważam za rzecz nie mającą widoków powodzenia. Stajemy jednak wobec nowego zagadnienia: gdy z jednej strony Alzacja i Lotaryngja ma wspólne koleje z Prusami, z drugiej zaś, gdy ponadto powstanie prusko-polska wspólność kolejowa w tej postaci, w jakiej jest planowana, będziemy mieli do czynienia z pruską wspólnotą komunikacyjną, wobec której kolejom poszczególnych państw Rzeszy nie pozostanie nic innego, jak tylko prosić o przyłączenie ich do tej wspólnoty.

Rugowanie Polaków z Ukrainy.

„Dziennik Narodowy“ otrzymuje z Kijowa wiadomość, że władze ukraińskie wypowiadają masowo posady Polakom, którzy dotąd zajmowali stanowiska państwowe. Wypowiedziano pracę nawet inżynierom komunikacji. Aktualną staje się wobec tego sprawa ich powrotu do kraju. Do władz niemieckich napływają masowe podania w tym kierunku. Nowe czynniki rządowe napewno są już o tem poinformowane.

Wiadomość powyższa zgadza się z zapowiedzią kół niemieckich, że nowy dyktatorski rząd ukraiński prowadzić będzie politykę, z wykluczeniem tendencji polskich i rosyjskich. Jak wiadomo, rząd hetmana Skoropadskiego dąży do odseparowania Ukrainy od Polski.

Kronika wojenna i zagraniczna.

Przed ofensywą floty niemieckiej.

Marcel Hutin przepowiada w „Echo de Paris“ atak floty niemieckiej, w związku w wznowieniem ofensywy lądowej. Takież poglądy wyraża paryska „Liberte“, która sądzi, że Ludendorff ma zamiar za wszelką cenę osiąść Dunkierkę i Calais. Wobec tego możliwym

jest, że flota niemiecka wystąpi do decydującej walki z flotą angielską.

Aresztowanie Kramarza i Kłofacza?

Rozeszły się po Wiedniu pogłoski, jakoby władze aresztowały w Pradze dra Kramarza, pos. Kłofacza i Samelkę (?). Potwierdzenia tej wiadomości dotychczas niema.

„Sonn. u. Montags Ztg.“ zapowiada, iż los „Narodnich Listów“ podzielią wkrótce „Narodni Noviny“.

Zegnaj korono!

„Achtuhrblatt“ donosi, że w wiedeńskich kołach finansowych krąży pogłoski, iż w sferach miarodajnych powstała myśl zniesienia austro-węgierskiej waluty koronowej i zastąpienia ją walutą markową.

Sazanow w rękach niemieckich.

„Berl. Tageblatt“ donosi z Kijowa, iż na Krymie ujęli Niemcy również b. ministra Sazanowa, znajdującą się w otoczeniu carowej—matki.

Jak będzie w r. 1921.

W lwowskim „Szczytku“ znajdujemy następującą przepowiednię:

Komunikat ze wschodniej wldowni wojny.

Wojna z Estonją. Rozpoczęły się nowe walki pomniejszych oddziałów wywiadowczych.

Wojna z Litwą. Po ożywionych przedsięwzięciach dni ostatnich zapanował względny spokój.

Wojna z Ukrainą. W 28-ym dniu ofensywy wzięliśmy do niewoli 13 ukraińskich legionistów, oraz zdobyliśmy 3 cbleby, 5 kg. cakru i 80 karabinów maszynowych.

Wojna z Rumunją. Jedenasta bitwa o Bukareszt trwa z niezmienną zaciętością.

Front czesko-morawski. Z głównej kwatery w Rathauskeller donoszą: jest ciepło i słonecznie.

Z kroniki dzienników.

Z targowicy. Spęd znaczny. Z okolicznych wsi spędzono dziś 6 rosyjskich kotów, 2 tuczone psy, 17 szczurów i 1 świnkę morską.

Czyn godny naśladowania. Pani Marszałkowa X. ofiarowała dla sierot po wojskowych 12 arkuszy bibuły gazetowej na koszulki.

Obwieszczenie. Urząd gospodarczy miasta Lwowa. L. 1,004.567. Karty poboru śniegu wydawane będą tylko za zwrotem karty mlecznej. Wobec tego, że Centrala zamiatania śniegu zajęła cały śnieg w Galicji wschodniej, śnieg będzie wydawany od 1 stycznia 1922 r. tylko tym osobom, które wykażą się poświadczeniem protomedyka i lekarza powiatowego, że leżą na łóżu śmiertelnym, a nie umarli jeszcze.

37-ma pożyczka wojenna osiągnęła niebywałą dotychczas kwotę. Oto według pobieżnych tylko obliczeń, subskrybowano dotychczas okrągłe pięćset biljonów miliardów koron. Jak donoszą z kół dobrze poinformowanych, udało się finansistom zjednoczonych banków zakupić w Rosji 4 gęsi i 2 pary starszych butów — za cenę dwieście pięćdziesiąt biljonów miliardów koron—co oczywiście pochłonęło połowę pożyczki.

Z notatek policyjnych. Dziś nad ranem przytrzymał żołnierz policyjny Chaima Chaimedesa, który sprzedawał gotowane guziki rogowę po cenie 5 koron. Winnego osadzono za zbrodnię przekroczenia taryfy maksymalnej w aresztach sądu karnego. (I dziwić się tu, że ludzie porobili majątki, jeśli zamiast taryfowej ceny 1 kor. 50 hal., pobierają 5 kor. za jeden gotowany guzik. Przep. Red.)

Tragedja polska na Ukrainie.

Złożenie broni przez II korpus polski.

Jako epilog smutnej i krwawej tragedji żołnierza polskiego na Ukrainie, w konsekwencji czego część wojska polskiego padła w walce, a 3 tys. dostało się do niewoli niemieckiej, pisma donoszą, że po kilkudniowych walkach dowództwo niemieckie kilkakrotnie proponowało rozejm, na który dnia 15 maja wobec braku amunicji zgodziło się wojsko polskie. Zawarto traktat następującej treści: „Drugi korpus polski (skonfiskowano), uznając rozlew krwi w tym czasie za niestosowny i niepotrzebny, składa broń na propozycję dowództwa niemieckiego pod następującymi warunkami:

1. Broń i cały majątek II korpusu polskiego mają być przewiezione do Królestwa Polskiego.

2. Żołnierze i oficerowie zatrzymują przy sobie swój osobisty majątek, nadto oficerowie broń, t. j. szable i rewolwery.

3. Żołnierze i oficerowie będą wysyłani partjami do Królestwa Polskiego i tam użyci jako kadry wojsk polskich.

4. Wychodzącym z obozu wojskom polskim mają wojska niemieckie oddać honory wojskowe.

Z GODZINY NA GODZINĘ.

Kalendarzyk. Dziś: Dezyderygo B. M. Jutro: + Suchy dz. Joanny. Wschód słońca o godzinie 4.09. Zachód o godzinie 7.44. Długość dnia godzin 15.11.

Kronika ogólna.

Przepustki na wyjazd. Wobec ograniczonego ruchu pociągów osobowych przepustki na przejazd koleją z Warszawy nie są wydawane. Przepustki otrzymują tylko jadący statkiem lub kołami.

W wyjątkowych okolicznościach przepustki na podróż koleją wydawane są, o ile przedstawione będzie świadectwo lekarza powiatowego („Kreiszarza“) Elekoralna № 2, stwierdzające konieczność wyjazdu ze względu na poprawę zdrowia, lub też o ile przedstawione będą dowody, stwierdzające potrzebę wyjazdu.

Depesza o bardzo poważnym stanie zdrowia członka rodziny nie uprawnia do otrzymania przepustki na koleję.

Odroczenie Zjazdu Stowarzyszenia Kupców Polskich. Komisja Zjazdowa Stowarzyszenia Kupców Polskich komunikuje, iż z powodu trudności komunikacyjnych wyznaczony na d. 2 i 3 czerwca b. r. Zjazd Stowarzyszenia Kupców Polskich zostaje odroczony do dn. 15 i 16 września r. b.

W myśl powyższego deklaracje zjazdowe, zamówienia na hotel oraz wnioski zawodowe na Zjazd winny być przez pp. uczestników Zjazdu nadesłane do dn. 15 go sierpnia r. b. pod adresem: Warszawa, Szkolna 10, Komisja Zjazdowa Stowarzyszenia Kupców Polskich.

Jednocześnie pp. uczestnicy Zjazdu są proszeni o wczesne poczynienie starań celem uzyskania przejazdu do Warszawy, ewentualnie o zwrócenie się do Komisji o wyjednanie ułatwień przejazdowych do dn. 15 lipca r. b.

Kronika miejska.

Uchodźcy z Radomskiego. Wedle informacji statystycznych Gł. Kom. dla powracających uchodźców w Rosji oczekuje powrotu do b. gub. radomskiej z górą 6 tys. osób.

Przypomnienie. Przypominamy jeszcze raz członkom Wydziału Kierow. „Klubu Społecz.“ o dzisiejszym (czwartek) zebraniu w lokalu redakcji „Głosu Radomskiego“ o godz. 8 wiecz.

Wobec ważności tematów członkowie proszeni są o przybycie w komplecie.

Zebrania. W piątek dnia 7 czerwca r. b. o godz. 10 rano odbędzie się Ogólne Zebranie Związku Ziemi Radomskiego (Szeroka 4).

W sobotę dnia 8 czerwca r. b. o godz. 9 rano zbierze się Zarząd Wydziału Kółek Rolniczych (Szeroka 4), a tegoż dnia o godz. 11 rano Rada T-wa Rolniczego (Szeroka 4).

O lody i napoje chłodzące. Z nastaniem cieplejszej pory roku rozwinął się handel lodami i wszelkimi gatunkami

napojów chłodzących. Sprzedawane są one po rozmaitych sklepikach i oczywiście fabrykowane „domowym“ sposobem na miejscu.

Czyby nie warto zwrócić na tego rodzaju „smakołyki“ więcej uwagi i zalecić przynajmniej utrzymywanie naczyń, w jakich te artykuły są przechowywane w należytej czystości.

Pod tym względem kontrola bardzo by się przydała.

Z ZIEMI RADOMSKIEJ.

(Więści i Korespondencje).

Znów napad bandycki.

(Koresp. włas. „Głosu Radom.“).

Bandytyzm coraz lepiej zaczyna szerzyć się w naszych stronach. W ubiegły piątek do mieszkania rządcy majątku Szwarzowice, pod Ostrowcem, p. Życkiego, wtargnęło wieczorem kilkunastu doskonale uzbrojonych w broń i karabiny bandytów, którzy zrabowali p. Ż. literalnie wszystko, nie mówiąc już o pieniądzech, co przedstawiało jakąkolwiek wartość.

Wobec liczebności bandy i uzbrojenia, pomoc, jaka początkowo przybyła w postaci służby, pierzecha, nie mając czym bronić się wobec bandytów.

Żadne poszukiwania nie dały dotychczas rezultatu.

Z KRAJU.

Organizacje niemieckie w Polsce.

„Deutsche Warschauer Zeitung“ podaje za „Deutsche Lodzer Zeitung“ przebieg zjazdu związków niemieckich w Polsce, który odbył się w Łodzi.

Referent Fichor mówił o dotychczasowej działalności związków niemieckich i stwierdził, że w okręgu łódzkim jest ich 18, w okręgu Łasku 8, w okręgu Brzezin 5, w Sieradzkim 6, Łęczyckim 7, Kutnowskim i Gostynińskim 4, Konińskim 10, Nieszawskim i Włocławskim 11, Lipieńskim 15, Rypińskim 2, Wieluńskim 1, Słupieckim 6, Rawskim 5, Warszawskim i Grójcekim 6.

Razem jest więc 100 związków, z których 82 otrzymało już zatwierdzenie urzędowe.

Związki te mają swoje kasy, które pomimo braku sił wyszkolonych dzisiaj już w 30 związkach są czynne. W Zagorowie kasa dała 4000 marek, w Lipnie 9000 marek czystego zysku w ciągu kwartału, a kasa w Rypinie wykazała, że posiada 150000 marek wkładów.

Założono bank związkowy w Łodzi — i w ten sposób — kończy „D. Lodz. Ztg.“ położono kamień węgielny pod organizację ekonomiczną niemieckości w Polsce.

OFIARY

złożone w Administr. „Głosu Radomskiego“.

Na głodne dzieci.

Goście zebrani na godach weselnych p. Wacława Rajkowskiego, w d. 19 maja r. b., składają koron 230.

KONSTRUKCJE ŻELAZO-BETONOWE

ŻEL.-BET.

A. JANISZEWSKI

Radom, ul. Długa № 28.

POLECA: PŁYTY TROTUAROWE, RYNSZTOKI, PODRYNNIKI, RURY RÓŻNYCH ROZMIARÓW DO KANALIZACJI, CEMBROWINY, POSADZKI CEMENTOWE, TARASY, KONSTRUKCJE ŻELAZO-BETONOWE.

SPECJALNOŚĆ:

SŁUPY mocne! tanie! i trwałe! PUSTAKI i DACHÓWKA.

Przyjmuje zamówienia na roboty żelazo-betonowe. Kosztorysy i projekta.

Do dalszych okolic dostarczam DACHÓWKI i RURY na ryzyko loco najbliższa stacja kolejowa.

Pracownia Obuwia

„L. DUTKOWSKI“ ulica Lubelska 36

poleca Sz. Publiczności swe wyroby ze skóry pierwszej jakości po cenach umiarkowanych

8-mio klasowa Szkoła Handlowa Męska w Radomiu

(ul. Długa № 4)

podaje do wiadomości, iż egzamina wstępne do wszystkich klas odbędą się dnia 6, 7 i 8 czerwca od godziny 8 zrana.

Podania o dopuszczenie do egzaminu należy złożyć w kancelarii Szkoły przed 6 czerwca. Do podania należy dołączyć: metrykę, świadectwo szczepienia ospy i opłatę za egzamin.

125-1

Ogłoszenie.

Komornik przy Królewsko-Polskim Sądzie Okręgowym w Radomiu Wł. Gaździński, zamieszkały przy ul. Kościelnej № 4, na zasadzie art. 1030 Post. C. podaje do wiadomości publicznej, że dnia 25 czerwca 1918 r. o godzinie 10 zrana w Radomiu na placu targowym Rajtżula odbędzie się sprzedaż przez licytację ruchomego majątku, należącego do Teofily Chojnackiej, a składającego się z owiec, gęsi i maszyny do szycia ocenionej na 1540 koron.

P. o. Komornik Sądowy Czernis.

Jadąc z Końskich do Radomia zgubiono portfel kieszonkowy, zawierający wyrok na 300 rb. wydany przez sąd w Końskich, oraz koncepcję na „wódke“ wydaną na nazwisko Joska Wesołego z Przedborza.

Uprasza się za wynagrodzeniem odnieść ulica Lubelska № 25. FINKIELSZTEIN.

131-1

Pianina, fortepiany, skrzypce, mandoliny, gramofony, płyty nawet potłumione kupuje J. Golmer, Lubelska 33.

114-10

Potrzebna rodowita niemka na wieś do 9-cio letniej dziewczynki. Wiadomość w Redakcji Głosu.

95-3

MATURYSTKA poszukuje kondycji na wakacje lub na cały rok. Wiadomość w Administracji Głosu.

118-3

Zgubiono legitymację na nazwisko Joska Łąźnika wydaną przez Magistrat Radomski z dn. 14/XI 1916 r. za № 8369.

115-1

Zgubiono legitymację na nazwisko Wacława Buchowskiego wydaną przez Magistrat Radomski dn. 11/XII 1917 r. za № 13296.

13296

Zgubiono legitymację na nazwisko Antoniego Sokołowskiego wydaną przez Magistrat Radom. dnia 3/IX 1917 za № 9758.

130-1

Zgubiono legitymację na nazwisko Frymety Zalcman wydaną przez Magistrat Radom. dn. 29/XI 1917 r. za № 12160.

127-1

Gimnazjum filologiczne żeńskie

w Radomiu, ul. Lubelska № 41,

b. 8-io klasowa Szkoła Handlowa Żeńska

oznajmia, że egzamina wstępne odbędą się w wyżej wymienionej szkole w dniach: 10, 11 i 12 czerwca r. b.

74-2

OGŁOSZENIE.

Skutkiem rozwiązania się Krajowej Rady Gospodarczej i jej Centrali: Zbożowej, Rolniczej i Paszy, wszelkie sprawy, dotyczące likwidacji tych instytucji, załatwia utworzona w tym celu Komisja Likwidacyjna Krajowej Rady Gospodarczej w Lublinie.

Wobec tego należy wszelkie żądania należności od Krajowej Rady Gospodarczej i jej Centrali zgłaszać na piśmie w biurach odpowiednich Filji Powiatowych do dnia 25 maja 1918 r. wszelkie reklamacje zaś kierować na piśmie bezpośrednio do Komisji Likwidacyjnej Krajowej Gospodarczej w Lublinie, ul. Krakowskie Przedmieście № 51.

Zgłoszenia i reklamacje, przedstawione po upływie powyższego terminu, nie będą uwzględniane.

C. i k. Jeneralne-Gubernatorstwo Wojskowe.

Lublin, dnia 23 kwietnia 1918 r.

000-0

DOM TECHNICZNO-HANDLOWY

St. Brzozowski i M. J. Szmorliński

w Radomiu, Plac 3-go Maja № 1. Skład — Zgodna № 8.

Poleca:

TEKTURĘ SMOŁOWCOWĄ, SMOŁOWIEC, CEMENT, WAPNO, BLACHY, GWOŹDZIE, OLEJE MASZYNOWE i CYLINDROWE, SMAR do WOZÓW.

Zakłady Drukarsko Litograficzne JAN KANTY TRZEBIŃSKI

Redaktor: Czesław Xawery Jankowski.

Druk „J. K. Trzebiński“ — Radom.

Za wydawcę: Edward Suchański.

Za pozwolenie cenzury wojennej.